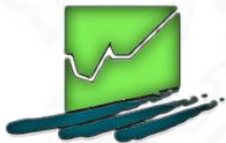

RYNEK I SPOŻYCIE RYB W 2019 ROKU

Krzysztof Hryszko

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki
Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy

**XLV SZKOLENIE
- KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB
ŁOSOSIOWATYCH**

14 października 2020 r., Rumia
XLV Szkolenie - Konferencja Hodowców Ryb Łososiowatych WEBINARIUM

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

NAJWAŻNIEJSZE DETERMINANTY RYNKU

Agenda / Podsumowanie w pigułce

RYNEK ŚWIATOWY

- SPADEK POŁOWÓW
- WZROST AKWAKULTURY
- SPADEK CEN
- SPADEK SPOŻYCIA

PRZETWÓRSTWO

- WZROST WIELKOŚCI PRODUKCJI
- WZROST WARTOŚCI PRODUKCJI
- SPADEK RENTOWNOŚCI
- SPADEK INWESTYCJI

RYNEK KRAJOWY

- STAGNACJA SPOŻYCIA
- WZROST CEN
- POGORSZENIE RELACJI CENOWYCH DO DROBIU, POPRAWA DO WIEPRZOWINY

POŁOWY KRAJOWE

- SPADEK POŁOWÓW MORSKICH
- WZROST PRODUKCJI W AKWAKULTURACH
- NIŻSZE CENY SKUPU

HANDEL ZAGRANICZNY

- WZROST OBROTÓW
- POGORSZENIE OPŁACALNOŚCI

RYNEK ŚWIATOWY [2018, 2019]

1

POŁOWY

Spadek wyładunków o 4,8% do 91,8 mln ton;

Wartość połowów to ok. 157 mld USD;

Największe połowy prowadzone są w [2018]:

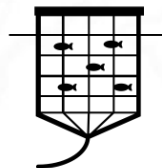
- Chinach (15,1%);
- Peru (7,4%);
- Indonezji (7,4%);
- Indiach (5,5%);
- Rosji (5,3%);
- USA (4,9%).

Najważniejsze gatunki z punktu widzenia ekonomicznego i żywnościowego to:

- tuńczyki, mintaje, śledzie, makrele i dorsze;
- najwyższe połowy notuje się jednak w przypadku sardeli peruwiańskich (ok. 7 mln ton) wykorzystywanych do produkcji pasz.

2

AKWAKULTURA*

Wzrost produkcji o 2,4% do 84,1 mln ton;

Wartość połowów to ok. 244 mld USD;

Najwięksi producenci [2018]:

- Chiny (57,5%);
- Indie (8,7%);
- Indonezja (6,7%);
- Wietnam (5,1%);
- Bangladesz (3,0%);
- Egipt (1,9%).

Najważniejsze gatunki pod względem wielkości produkcji to: amury białe, ostrygi, krewetki, tołpygi białe, tilapie, karpie i małże (produkcja po 4-6 mln ton).

W ujęciu wartościowym dominują krewetki białe (30 mld \$), łososie atlantyckie (17 mld \$), raki Luizjańskie (15 mld \$) i amury białe (13 mld \$).

* bez roślin wodnych

3

HANDEL

Wartość handlu produktami rybołówstwa wyniosła w 2019 r. 158,3 mld \$ i była o 2,5% niższa niż rok wcześniej.

Wolumen handlu stanowi 37% produkcji i połowów sektora (65,3 mln ton).

W handlu przeważają owoce morza (34-35%), następnie ryby mrożone (16%), filety rybne (16-17%), ryb świeże i chłodzone (13%) oraz przetwory i konserwy z ryb (11%).

Krajem o najwyższej wartości eksportu były w 2019 r. Chiny (12,6%), wyprzedzając Norwegię i Wietnam. W imporcie przeważają USA (14,7%), przy szybko rosnącej roli Chin i stabilnym popycie na ryby importowane w Japonii.

Polska z obrotami rzędu 2,5-2,6 mld USD uplasowała się w 2019 r. na 16 miejscu na świecie jako największego importera produktów rybołówstwa i 19 miejscu jako eksportera.

4

W 2019 R. ŚREDNIE
SPOŻYCIE WYNIOSŁO
20,4 KG/MIESZKAŃCA

(SPADEK O 1,0%)

5

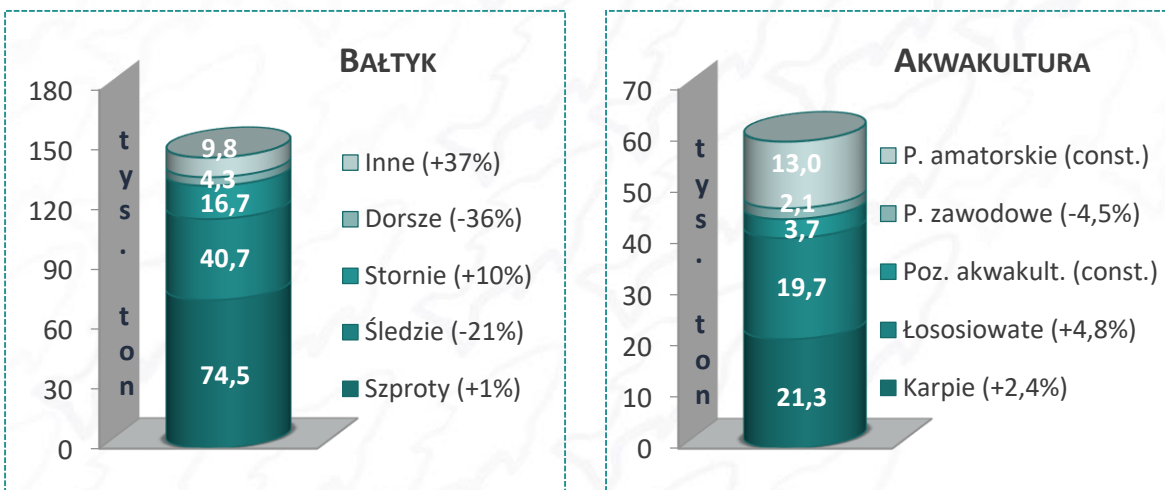
SPADEK CEN ŚREDNIO
W 2019 R. O 2,5%

(CENY ŻYWNOSCI W TYM
CZASIE WZROSŁY O 1,8%)

POŁOWY KRAJOWE

[2019 r., w nawiasach zmiana do roku poprzedniego]

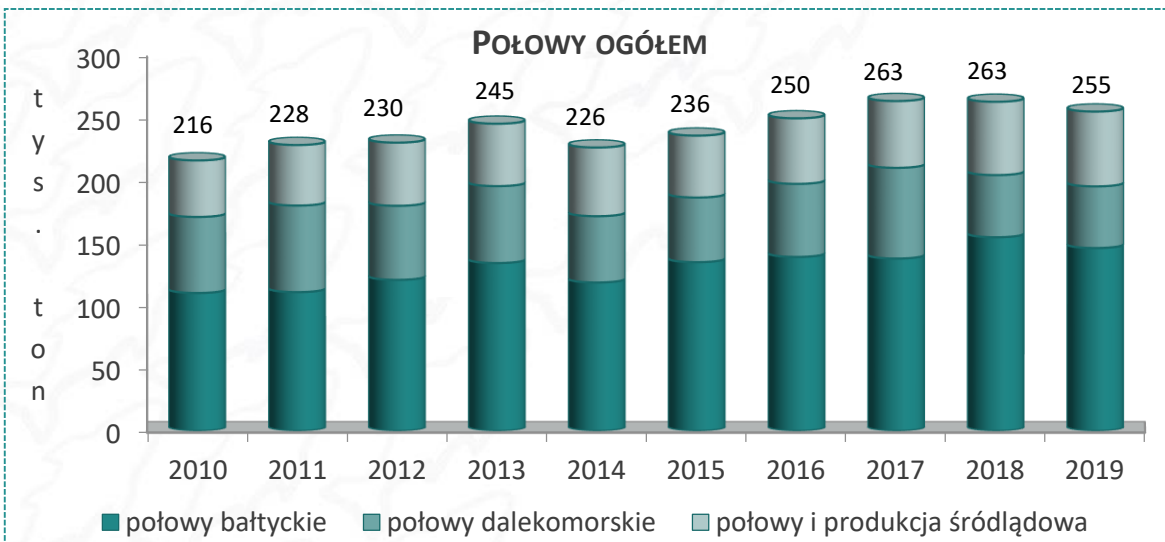
4

Połowy ogółem w 2019 r. wyniosły 255 tys. ton i były o 3% mniejsze od wielkości uzyskanej w roku poprzednim. Na połowy bałtyckie przypadało 57,3% wolumenu ogółem, na połowy ryb w wodach słodkowodnych oraz produkcję w akwakulturach 23,4%, a na połowy dalekomorskie 19,3%. Wskaźnik samowystarczalności zmniejszył się o 1,8 pkt. proc. do 50,7%.

Połowy bałtyckie w 2019 r. wyniosły 146 tys. ton i były o 5,5% mniejsze niż rok wcześniej.

- Niższe kwoty połowowe śledzi;
- Zakaz połowów dorszy od końca lipca;
- Wartość wyładunków 189 mln PLN – spadek o 9%;
- Wzrost wyładunków na cele paszowe.

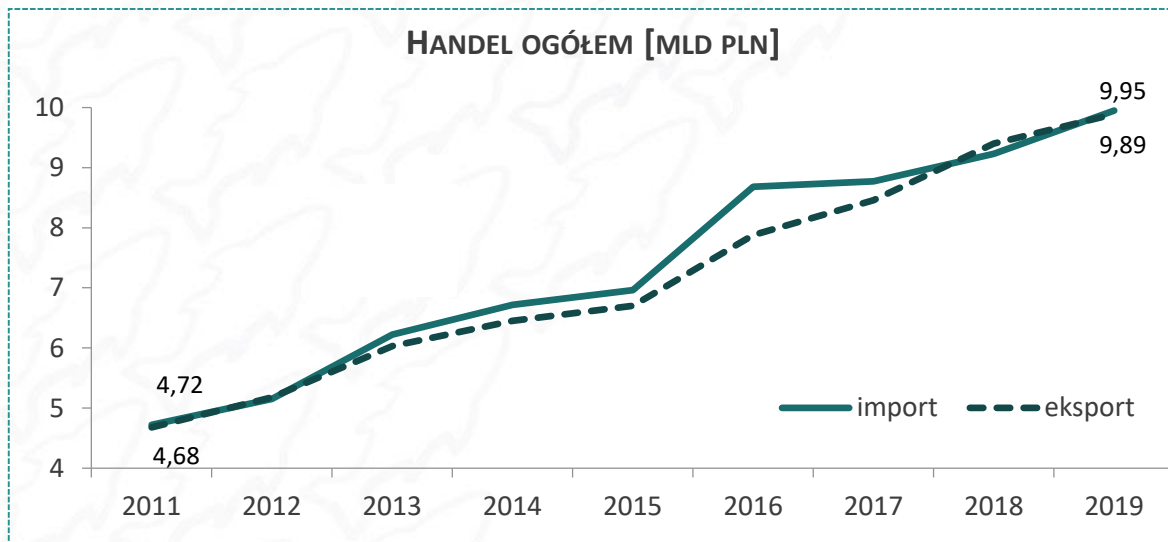
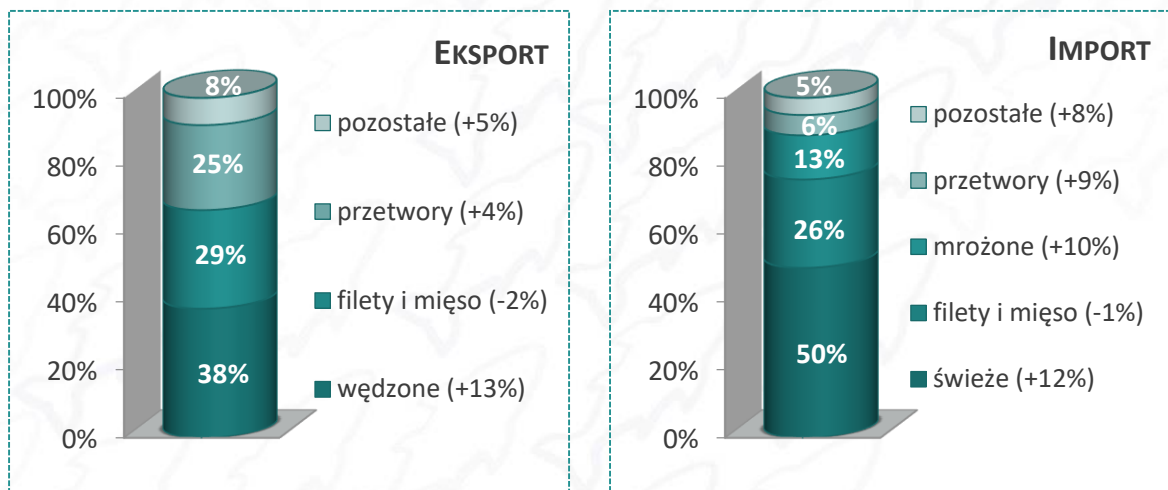
Produkcja w akwakulturach kontynuowała w 2019 r. trend wzrostowy obserwowany od 2016 r. zwiększając się w relacji do roku poprzedniego o 3,2% do 44,7 tys. ton.

- Wartość sprzedanych ryb 448 mln PLN (bez zmian);
- Wzrost cen zbytu pstrągów (o 2,1%), przy załamaniu się cen karpia (spadek o 17,2%).

HANDEL ZAGRANICZNY

[2019 r., w nawiasach zmiana do roku poprzedniego, struktura wartościowa]

5

Wzrost obrotów handlowych w 2019 roku

- Ekspert produktów rybołówstwa wyniósł 543,5 tys. t o wartości 9,89 mld PLN i było odpowiednio o 6,4% i 5,2% większy niż rok wcześniej.
- Wolumen importu zwiększył się o 1,3% do 607,7 tys. t, przy 7,7% wzroście wydatków (do 9,95 mld PLN).

Pogorszenie salda wymiany handlowej sektora

- Było ono ponownie ujemne (-58 mln PLN) wobec dodatniego odnotowanego w roku poprzednim (+170 mln PLN).

Wzrost cen

- Średnia cena transakcyjna uzyskiwana w eksporcie zwiększyła się o 5,1%, natomiast w imporcie o 6,4% (w przeliczeniu na masę żywą ryb).

Pogorszenie opłacalności przetwórstwa i eksportu

- Wyjątek stanowiły łososie i pstrągi.

EKSPORT SEKTORA RYBNEGO [2019 r., w nawiasach zmiana do roku poprzedniego]

mintaje (+26,0%)

358

Dynamiczny wzrost eksportu przetworów, a także reeksport mrożonych filetów. 70% eksportu na rynek niemiecki. Średnia cena transakcyjna w eksporcie przetworów 13,95 PLN/kg (+11,3%). Wolumen eksportu w 2019 r. – 25,6 tys. t.

pstragi i trocie (+16,0%)

408

Wielkość eksportu na poziomie 9,3 tys. t (15,5 tys. t masy żywej ryb), z tego 52% stanowią produkty wędzone, a 27% ryby świeże. Główny rynek zbytu – Niemcy (57%) oraz Francja, Czechy i Szwecja. Średnia cena transakcyjna w eksporcie ryb wędzonych 62,79 PLN/kg (+9,6%).

dorsze (-12,5%)

535

Eksportujemy głównie filety w różnych proporcjach świeże/mrożone, głównie do Niemiec i Francja, a także W. Brytanii, Szwecji i Norwegii. W 2019 r. znaczny spadek wielkości sprzedaży (o 19% do 20,7 tys. t), pod wpływem ograniczenia połowów krajowych. Wzrost cen transakcyjnych - mrożone filety o 1,3% do 25,32 PLN/kg, a świeże o 10,8% do 33,17 PLN/kg.

śledzie (-4,1%)

607

Z 64,4 tys. t sprzedanych w 2019 r. śledzi 77% stanowiły przetwory i konserwy. Eksport do 51 krajów świata, ale 57% masy produktów lokowane jest na rynku niemieckim. Stabilne ceny zbytu na poziomie 11,60 PLN/kg, co przy wzroście cen surowców oznacza pogorszenie opłacalności przetwórstwa w 2019 r.

łososie (+5,7%)

5693

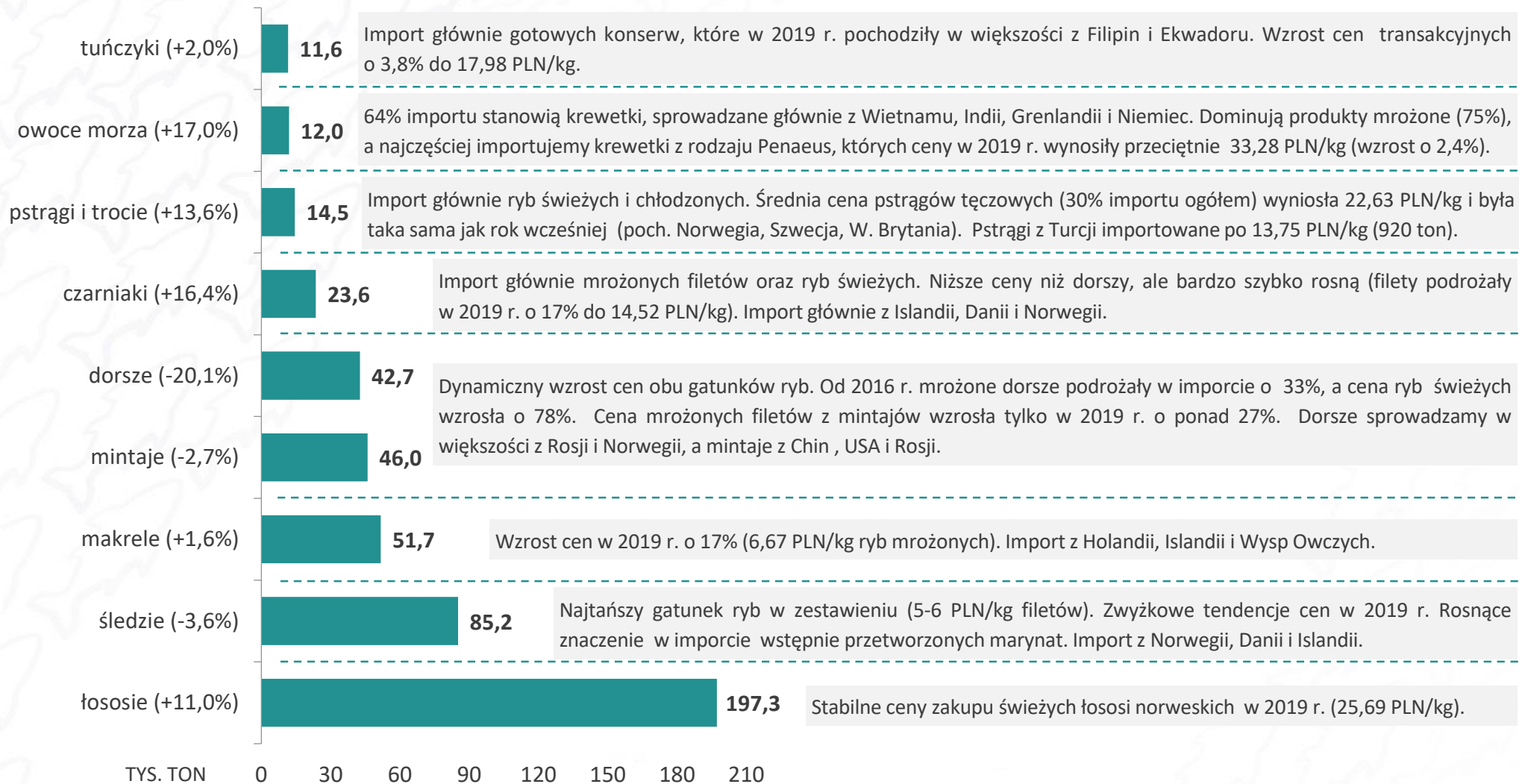
Dywersyfikacja struktury produktowej i kierunków eksportu asortymentu łososiowego. W 2019 r. sprzedano ponad 108 tys. t produktów, z czego 47% stanowiły ryby wędzone, 39% filety (świeże lub mrożone) oraz 9% wyroby wysokoprzetworzone. Eksport głównie na rynek niemiecki (53%), przy rosnącym zbycie we Francji, Włoszech, Czechach, Danii, Wietnamie i Szwecji.

MLN PLN 0 1000 2000 3000 4000 5000 6000

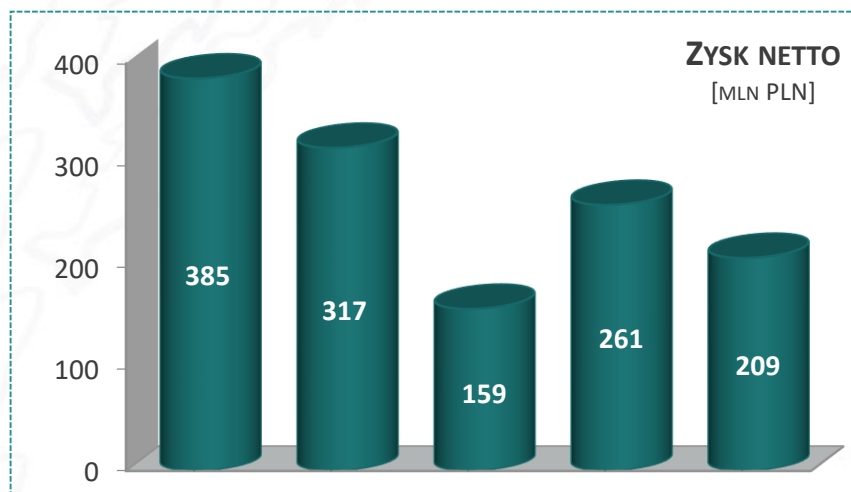
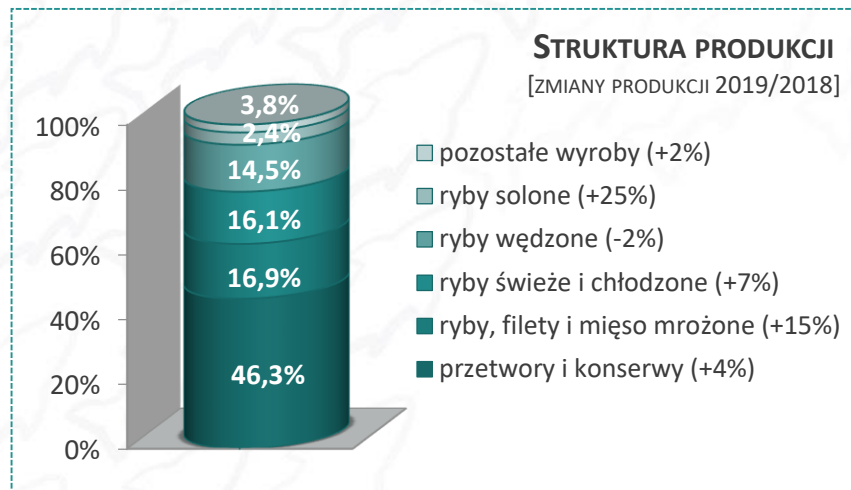
IMPORT SEKTORA RYBNEGO

[2019 r., w nawiasach zmiana do roku poprzedniego]

7

PRZETWÓRSTWO RYB

Wzrost wielkości produkcji o 5,8% do 588 tys. ton

Wzrost wartości produkcji o 2,8% do 12,04 mld PLN

Liczba firm 236 , zatrudnienie 19,6 tys. osób

Pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej

wzrost kosztów materiałowych o 8,5% do 9,09 mld PLN

zysk netto spadł o 20% do 209 mln PLN

rentowność netto przychodów z 2,12 do 1,58%

płynność bieżąca z 1,26 do 1,23

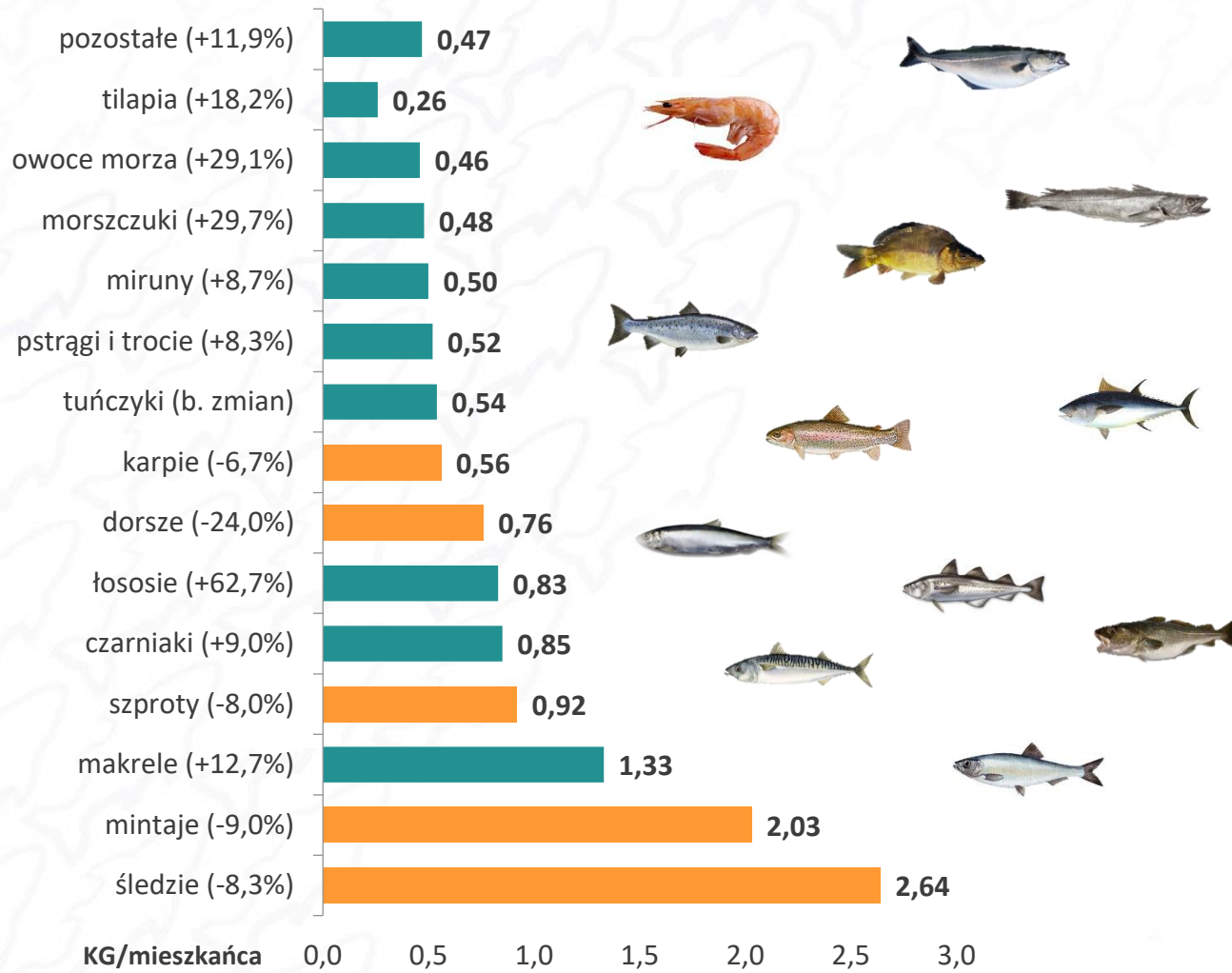
Wzrost wartości sprzedaży ryb w kraju o 14% i o 4% za granicą

5,6% udział przetw. rybnego w wartości przemysłu spożywczego

SPOŻYCIE RYB I OWOCÓW MORZA

[2019 r., w nawiasach zmiana do roku poprzedniego, masa żywa ryb]

9

Podaż produktów rybołówstwa na rynek krajowy wyniosła w 2019 r. 503 tys. t i była o 0,6%.

Taki sam był przyrost wielkości spożycia, które wyniosło 13,10 kg/mieszkańca.

W konsumpcji dominują ryby morskie (78,3%), ale ich spożycie w 2019 r. nieznacznie się zmniejszyło (o 0,7%). Konsumpcja ryb słodkowodnych stanowiła 18,2% (wzrost o 2,2%), a owoców morza 3,5% (wzrost o 29,1%).

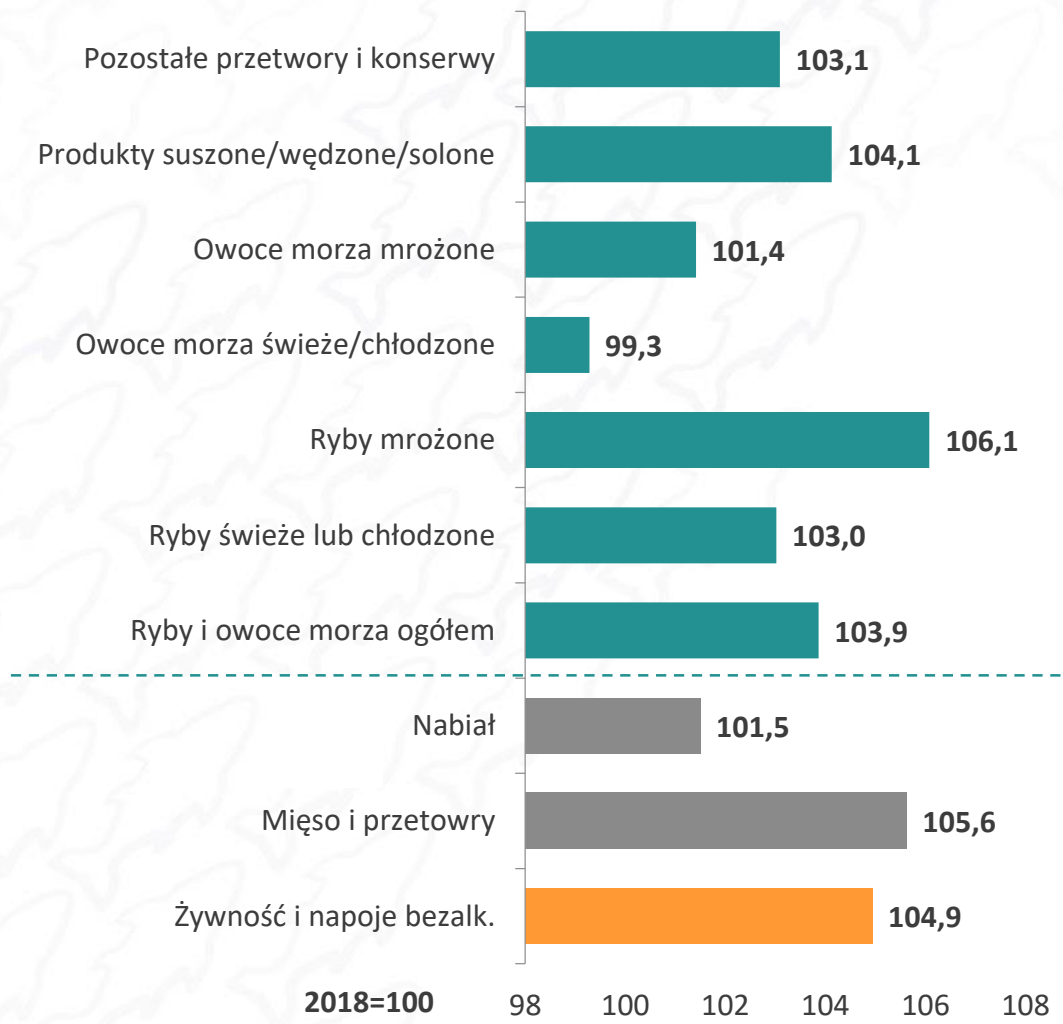
W 2019 r. przeciętne wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i owoców morza wyniosły 118,80 PLN/osobę i były o 8,1% wyższe niż w roku poprzednim.

Przeciętne wydatki na zakup mięsa i jego przetworów są blisko 8-krotnie wyższe.

W strukturze wydatków gospodarstw domowych przeważają przetwory i konserwy (34%), ryby wędzone, suszone i solone (23%), ryby świeże (22%) i ryby mrożone (19%).

CENY DETALICZNE RYB I OWOCÓW MORZA

W 2019 r. wzrost cen produktów rybnych był niższy niż żywności i napojów bezalkoholowych ogółem.

Spośród produktów substytucyjnych ryby potaniały głównie względem mięsa wieprzowego, którego ceny wzrosły o 9,6%.

Wyższe od wzrostu cen detalicznych ryb i ich przetworów było także tempo wzrostu cen wędlin, które podrożały przeciętnie o 5,8%.

Pogorszyły się natomiast relacje cen ryb do mięsa drobiowego (wzrost cen o 2,1%) oraz wołowiny i cielęciny (wzrost o 1,0%), a także do serów (wzrost o 1,6%) i jaj (spadek o 7,6%).

Dziękuję za **uwagę**

hryszko@ierigz.waw.pl

**XLV SZKOLENIE
- KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB
ŁOSOSIOWATYCH**

ŹRÓDŁA DANYCH:

Izba Administracji Skarbowej (Ministerstwo Finansów)

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

Główny Urząd Statystyczny

Morski Instytut Rybacki - PIB

EUROSTAT/EUMOFA

Instytut Rybactwa Śródlądowego

FAO

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

